

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д-р Огнян Георгиев Бранков, дмн,
детски хирург, КЧЖПХ на Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда

на дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“

от д-р Петя Иванова Мутафчиева-Спасова

свободен аспирант към Клиника по Детска хирургия към УМАБЛСМ
„Н.И.Пирогов“

на тема

**„РОЛЯТА НА СЪВРЕМЕННИТЕ МИНИМАЛНО ИНВАЗИВНИ
ХИРУРГИЧНИ ТЕХНИКИ ЗА ДИАГНОСТИКА И СТАДИРАНЕ НА
ТУМОРИТЕ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“**

Научни ръководители: доц. д-р Христо Шивачев, дм, проф. д-р Росен Дребов,
дмн

Със заповед № РД-26-2393 от 23.12.2019 на Изпълнителния директор на
УМАБЛСМ „Н.И.Пирогов“ съм определен за рецензент като част от Научното
жури.

1. Общо представяне на докторанта

Получих в срок комплекта материали на хартиен и електронен носител. Всички документи, включително дисертационният труд и автореферата, както и декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи, са изрядно подредени и отговарят на изискванията на чл. 4, ал.2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл.10 от Правилника за развитието на академичния състав в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, съгласно протокол № НС-01/02.04.2015г. от заседание на Научния съвет.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Петя Иванова Мутафчиева-Спасова е родена на 07.03.1987 година. Завършва медицинското си образование през 2011 г. в МУ-София. От 2011 г. започва работа в Клиника по Детска хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. От 2015 г. е докторант към Клиниката по Детска хирургия, УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Владее три езика.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Злокачествените детски тумори са относително редки заболявания, но заемат трето място в структурата на детската смъртност след травматичните инциденти и вродените аномалии. Диагностиката и лечението на туморите в детската възраст са предизвикателство за онкологичните специалисти, при което трябва да се отбележи, че миниинвазивните хирургични техники все още не са широко застъпени. В областта на хирургичната онкология методът е рутинен при лечението на възрастни пациенти. В световната научна литература има сравнително малко публикации по разглежданата тема, като у нас се срещат единични такива за приложение на миниинвазивните методи при диагностиката и лечението на злокачествените тумори при възрастни.

Представеният дисертационен труд е резултат от колективния опит на Клиниката по детска хирургия към МБАЛСМ „Н.И.Пирогов” и активното лично участие на д-р Мутафчиева - Спасова в работния процес. Докторантката си е поставили задачата да обобщи опита на Клиниката относно съвременните постановки в диагностиката и лечението на злокачествените тумори в детската възраст, като насочи своето внимание към значението на миниинвазивните методи за диагноза.

4. Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан е на 131 стандартни страници. Увод и литературен обзор включват 25 стр., Цел и задачи 1 стр, Клиничен материал и методи -31 страници, Собствени резултати - 25 страници, Обсъждане - 11 страници, Заключение и Изводи - 4 страници. Библиографската справка е на 23 страници и включва 205 автора, от които 24 на кирилица и 81 на латиница. Дисертационният труд е онагледен с 11 фигури и 26 таблици. Структурата и начинът на написване на дисертацията са съобразени с всички изисквания.

Приложени са 4 публикация в българския печат и 5 научни съобщения в национални и международни форуми.

5. Познаване на проблема

Представеният литературен обзор е написан на стегнат и ясен научен език. Той обхваща всички аспекти на проблема и демонстрира дълбоките познания на дисертантката по него. Анализират се различните определения, класификации и технически особености на познатите досега методи за диагностика и стадиране на туморните процеси в детската възраст. Разглеждат се становищата в достъпната литература относно комплексното диагностициране и проследяване на пациентите със злокачествени тумори. Детайлно са представени различните методи на диагностика и мястото на всеки един от тях в цялостните диагностично-лечебни алгоритми. Представени са основните индикации за приложението на миниинвазивните техники, контраиндикациите, предимствата и някои недостатъци.

6. Характеристика на дисертационния труд

Целта е поставена е ясно и конкретно, а именно „Да въведем в клиничната практика съвременните минимално инвазивни хирургични методи при диагностиката и стадирането на онкологичните заболявания при деца и да

извършим сравнително проучване спрямо класическите методи за биопсия”. Задачите са 5, те са точно формулирани и отговарят на поставената цел.

Използваните методи са описани подробно и включват клинични и образни методи за диагноза. Подробно е описана оценката на следоперативната болка и техниката на анестезията при торакоскопските и лапароскопски манипулации, също така детайлно са описани хирургичните методи (отворени, миниинвазивни, транскутанни). Най-подробно (на 7 страници) е представено стадирането при различните видове злокачествени тумори. В края на тази глава се дава диагностично-лечебен алгоритъм и статистическите методи на обработка.

Клиничният материал обхваща период от 14 години: от 2004 до 2018 г. включително. Той представлява ретро- и проспективен анализ на децата с вътрегърдни и вътрекоремни туморни формации, хоспитализирани и подложени на биопсия на формациите в Клиника по Детска хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов”. Пациентите са разделени на три групи – Група 1 - 15 деца, при които е извършена перкутанна иглена биопсия за период 2006-2018 г. (ретро- и проспективен анализ), Група 2 – 58 деца, оперирани с минимално инвазивни техники (ВАТХ и лапароскопия) в периода 2004-2018 г. (ретро- и проспективен анализ) и Група 3 - 34 деца, оперирани конвенционално в периода 2004-2011 г. (ретроспективен анализ). Направен е анализ на материала от трите групи, извършено е сравнително проучване на резултатите при трите групи лекувани деца, като са използвани и приложени широка гама диагностични и лечебни методики и аналитични методи.

7. Изводи и заключение

Въз основа на поставените задачи, тяхната разработка и анализ на получените клинични резултати, дисертантката формулира 6 основни извода. Най-съществените от тях са № 1, 2 и 3, които доказват мястото и предимствата на миниинвазивните техники при диагностиката и стадирането на злокачествените тумори в детската възраст. Извод № 3 изтъква значението на изработения в Клиниката по детска хирургия диагностично-лечебен алгоритъм, който се базира на богатия клиничен опит и задълбочена научна разработка. Извод № 4 е с подробни подточки, които се спират основно на предимствата на миниинвазивните техники – торакоскопия и лапароскопия, което се отнася изобщо за тези техники в детско-хирургическата практика. Същото значение има извод № 6 относно кривата на обучение при миниинвазивните биопсии.

Считам, че докторантката е постигнала постига адекватен отговор на задачите, които си е поставила в дисертационния труд.

8. Приноси и значимост на разработката

Д-р Петя Мутафчиева – Спасова лично е провела научното изследване в дисертационния труд, като е участвала във всяка стъпка на процеса на анализ и съпоставяне на резултатите и получените резултати и приносите са негова лична заслуга. Освен това тя е била част от екипа, извършващ практическите манипулации по миниинвазивното диагностициране на децата със злокачествени тумори.

Приемам всички приноси от научно-теоретичен и научно-приложен

характер, които представя докторантката, като за най-важни смятам следните:

1. За пръв път в България се извършва подробен литературен обзор на възможностите за миниинвазивно диагностициране и стадиране на злокачествените тумори, локализирани интраторакално и интраабдоминално при деца.
2. За пръв път в България с въведени в детско-хирургическата практика гореспоменатите методи, като са изведени основните индикации и контраиндикации за приложението им.
3. Въведен е диагностично-лечебен алгоритъм при пациентите със съмнение за неопластичен процес с първична или метастатична локализация в гръдния кош и коремната кухина.

9. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията на съответните правилници и напълно отразява основните резултати, постигнати в дисертацията. По един прегледен и ясен начин той дава в резюмиран вид представа за цялостното оформяне на работата, методите, резултатите и основните изводи.

10. Критични забележки и препоръки

Като цяло оценявам много високо представения дисертационен труд на д-р Петя Мутафчиева – Спасова за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ и изтъквам неговия значим научно-практически принос. Смятам, че изработеният диагностично-лечебен алгоритъм няма място в главата „Методи“, тъй като той представлява есенцията на научната разработка и неговото място е в края на обсъждането. Според мен излишно подробно са обсъждани оценката на следоперативната болка и техниката на анестезията при торакоскопските и лапароскопски манипулации. Тези мои критични забележки не умаломожават цялостното впечатление от труда.

11. Лични впечатления

Като дългогодишен ръководител на Клиниката по детска хирургия аз имам отлични впечатления от д-р Петя Мутафчиева – Спасова, като изтъквам нейния стремеж към усъвършенствуване в научните знания и практиката на детската хирургия, както и нейните лични качества като човек с изграден характер и стриктно поставени цели в живота.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Разглежданият дисертационният труд на д-р Петя Мутафчиева – Спасова „Ролята на съвременните минимално инвазивни хирургични техники за диагностиката и стадиране на туморите в детската възраст“ с научни ръководители доц.д-р Христо Шивачев и проф.д-р Росен Дребов, съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”.

Трудът представлява оригинален принос в науката, написан е на стегнат и коректен научен език и показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на всичко казано смятам, че дисертационният труд отговаря на всички изисквания, поради което давам своята положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на д-р Петя Иванова Мутафчиева в докторска програма по „Детска хирургия”

София, 07.02.2020

проф.Огнян БРАНКОВ, дмн

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ognyan Brankov', written over the printed name.